

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och till lagar som har samband med den (RP 181/2020 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Social- och hälsovårdsutskottet (ShUB 35/2020 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) 12 § 1 mom. 4 punkten, 60 § 2 mom., 61 § 3 mom., 64 § 1 mom., 97 §, 98 § 1 mom., 117 § 2 mom. samt 143 och 144 §,

av dem 97 § och 98 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1274/2016, samt
fogas till lagen en ny 97 a § och till 126 § ett nytt 5 mom. som följer:

12 §

Ersättningsskyldighet och försäkring

Ersättning för ett skadefall förutsätter att skadefallet har drabbat

4) en person som avses i 1 eller 2 punkten och som blir arbetsoförmögen så att han eller hon har rätt till full invalidpension som beviljats tills vidare, rehabiliteringsstöd som beviljats på grundval av full eller partiell arbetsoförmåga eller delinvalidpension som beviljats tills vidare på grundval av partiell arbetsoförmåga enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare

Riksdagens svar RSv 162/2020 rd

och skadefallet inträffade innan det gått 30 dagar från det att han eller hon fick del av pensionsanstaltens eller besvärinstansens beslut om beviljandet av pension; om det inte visas något annat, anses personen ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som han eller hon har uppgett.

— — — — —

60 §

Hinder för en studerande att studera på heltid

— — — — —

Bortfall av arbetsinkomst under studietiden ersätts inte separat för annat arbete än sådant som försäkrats enligt denna lag, om dagpenning eller olycksfallspension betalas med stöd av 1 mom.

61 §

Lantbruksföretagares och stipendiaters årsarbetsinkomst

— — — — —

Årsarbetsinkomsten för en lantbruksföretagare eller stipendiat som avses i 12 § 1 mom. 3 punkten bestäms enligt lagen om pension för lantbruksföretagare med iakttagande av grunderna för fastställande eller justering av arbetsinkomsten. När årsarbetsinkomsten bestäms för en lantbruksföretagare eller stipendiat som avses 4 punkten i det momentet beaktas inte invalidpension som beviljas genom ett beslut som avses i den punkten och inte heller sådana retroaktiva ändringar i den skadades försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller försäkring enligt 63 § 3 mom. i denna lag som görs till följd av en sådan invalidpension.

— — — — —

64 §

Årsarbetsinkomst vid yrkesinriktade studier på heltid

I årsarbetsinkomsten för en skadad i yrkesinriktade studier på heltid som avses i 76 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar beaktas förutom årsarbetsinkomsten enligt 61 § i denna lag den årsarbetsinkomst som bestämts enligt nämnda bestämmelse i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar när 28 dagar förflutit från skadedagen.

— — — — —

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

1) i 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till pensionsanstalten,

Riksdagens svar RSv 162/2020 rd

2) i 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till arbetslöshetskassan och Folkpensionsanstalten för tiden med arbetslöshetsförmån,

3) i 142 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om annan retroaktiv ersättning som ska betalas till Folkpensionsanstalten,

4) i 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till kommunen, Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen (710/1982).

Om den skadade har fått ersättning enligt lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrishtiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) på grundval av samma arbetsförmåga och för samma tid som han eller hon retroaktivt beviljats ersättning för inkomstbortfall enligt denna lag på grund av olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom, ska ersättningen för inkomstbortfall enligt denna lag betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt till den del ersättningen motsvarar det för samma tid betalade ersättningsbeloppet enligt lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrishtiden enligt sjukförsäkringslagen.

97 a §

Ersättning som betalas till arbetsgivaren och sjukkassan

Om försäkringsanstalten har beviljat den skadade ersättning för inkomstbortfall och en eller flera arbetsgivare för samma tid har betalat honom eller henne lön med stöd av lag eller avtal, ska den ersättning för inkomstbortfall som bestäms enligt 50 § 1 mom. för arbete i anställningsförhållande under 28 dagar räknat från skadedagen betalas till varje arbetsgivare som betalat lön, till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Efter den tidsperiod som avses i 1 mom. ska ersättningen för inkomstbortfall fördelas mellan en eller flera arbetsgivare som för samma tid har betalat lön med stöd av lag eller avtal och den skadade i proportion till de betalda lönerna samt den årsarbetsinkomst som är försäkrad i enlighet med denna lag och årsarbetsinkomsten för den försäkring som avses i 63 § 3 mom. För fördelningen omvandlas den betalda lönen och de ovan avsedda årsarbetsinkomsterna till inkomst per dag så att en månad anses ha 30 dagar och fördelningen görs enligt läget den första dagen av den period av arbetsförmåga som är under handläggning. Till en arbetsgivare betalas ersättningen dock alltid till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om den ersättning som avses i 2 mom. betalas på grundval av partiell arbetsförmåga, ska vid fördelningen av ersättningen hänsyn tas till den skadades enligt denna lag bedömda nedsättning i arbetsförmågan i fråga om varje arbete.

Om den skadade vid den tidpunkt för betalning som avses i 2 mom. inte längre har en gällande försäkring i enlighet med 5 eller 117 § eller en försäkring som avses i 63 § 3 mom., iakttas i stället för 2 och 3 mom. vad som föreskrivs i 139 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

En arbetsgivare som har betalat lön till den skadade på grundval av läroavtalsutbildning enligt 70 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017) som har ersatts i form av rehabilitering enligt denna lag, har rätt att högst till beloppet för lönen få den ersättning för inkomstbortfall som den skadade har beviljats för samma tid. Då tillämpas vad som föreskrivs i 1—4 mom.

Riksdagens svar RSv 162/2020 rd

Vad som i 1—4 mom. föreskrivs om arbetsgivare ska också tillämpas på en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) när den betalar ut en förmån som motsvarar den lön som avses i 1 mom.

Om en arbetsgivare på grundval av lagstadgad eller avtalsbaserad skyldighet har betalat sjukvårdskostnader för arbetstagaren, ska den ersättning för dessa sjukvårdskostnader som följer av denna lag betalas till arbetsgivaren.

98 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättningen med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

- 1) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt som obetalda försäkringspremier i enlighet med 112 § 1 mom. 1 punkten,
 - 2) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt ersättning som den betalat ut grundlöst i enlighet med 145 §,
 - 3) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),
 - 4) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i enlighet med 97 § 2 mom.,
 - 5) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 97 a § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen (866/1998),
 - 6) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som obetalda försäkringsavgifter i enlighet med 112 § 1 mom. 2 och 3 punkten,
 - 7) till arbetslöshetskassan i enlighet med 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och till Folkpensionsanstalten i enlighet med 141 eller 142 § i den lagen,
 - 8) till pensionsanstalten i enlighet med 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,
 - 9) till Folkpensionsanstalten med stöd av 143 § 3 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,
 - 10) till kommunen i enlighet med 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,
 - 11) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 28 § i lagen om studiestöd (65/1994),
 - 12) till en utökningsmyndighet i enlighet med 4 kap. 2 § i utökningsbalken (705/2007).
-

117 §

Årsarbetsinkomst för frivillig försäkring för arbetstiden

Bestämmelserna i 61 och i 63—66 § tillämpas inte på årsarbetsinkomsten för den frivilliga försäkringen för arbetstiden. Årsarbetsinkomsten justeras årligen med den lönekoeficient som av-

Riksdagens svar RSv 162/2020 rd

ses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. På ersättning för inkomstbortfall som betalas med stöd av frivillig försäkring för arbetstiden tillämpas inte vad som föreskrivs i 97 a §.

126 §

Årsarbetsinkomst för en försäkring för fritiden

På ersättning för inkomstbortfall som betalas med stöd av en försäkring för fritiden tillämpas inte vad som föreskrivs i 97 a §.

143 §

Omprövning av ett lagakraftvunnet beslut

På omprövning av ett lagakraftvunnet beslut iakttas det som föreskrivs i 245 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

144 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

I fråga om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut som meddelats med stöd av denna lag iakttas det som i 246 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 143 och 144 § i denna lag tillämpas även på skadefall som inträffat före ikraftträdandet av lagen.

Lag

om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 145 och 153 §, av dem 145 § sådan den lyder i lag 1273/2016, samt
fogas till lagen en ny 142 a § som följer:

Riksdagens svar RSv 162/2020 rd

142 a §

Retroaktiv ersättning som betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt

Om den skadade har fått ersättning enligt lagen om ersättning till lantbruksföretagare för själv-risktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) på grundval av samma arbetsoförmåga och för samma tid som han eller hon retroaktivt beviljats ersättning för inkomstbortfall enligt denna lag på grund av olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom och ersättningen också beaktar inkomstbortfall i lantbruksföretagarverksamhet eller stipendiatarbete, ska ersättningen för inkomstbortfall enligt denna lag på yrkande av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt till den del ersättningen motsvarar det för samma tid betalade ersättningsbeloppet enligt den lagen.

145 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättningen med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

- 1) till försäkringsanstalten i form av återkrav enligt 247 § av ersättning som den betalat ut grundlöst,
- 2) till Folkpensionsanstalten med stöd av 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,
- 3) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt med stöd av 142 §,
- 4) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 139 § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen,
- 5) till arbetslöshetskassan med stöd av 141 § och till Folkpensionsanstalten med stöd av 141 eller 142 §,
- 6) till pensionsanstalten med stöd av 140 §,
- 7) till Folkpensionsanstalten med stöd av 143 § 3 mom.,
- 8) till kommunen med stöd av 143 §,
- 9) till Folkpensionsanstalten med stöd av 28 § i lagen om studiestöd,
- 10) till en utökningsmyndighet med stöd av 4 kap. 2 § i utökningsbalken (705/2007).

153 §

Överföring av ett ersättningsärende till Olycksfallsförsäkringscentralen till följd av dröjsmål hos försäkringsbolaget

Om försäkringsbolaget inte har inlett utredningen av ett ersättningsärende inom den tid som anges i 119 § eller meddelat ett beslut inom den tid som anges i 127 § eller betalat den ersättning som grundar sig på beslutet på det sätt som anges i 135 §, kan den skadade eller hans eller hennes förmånstagare ansöka hos Olycksfallsförsäkringscentralen om att handläggningen av ersättningsärendet ska överföras till centralen.

Riksdagens svar RSv 162/2020 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 9 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991), sådan paragrafen lyder i lag 882/2015, ett nytt 4 mom. som följer:

9 §

Om en lantbruksföretagare har beviljats ersättning enligt denna lag och det senare framgår att han eller hon också har beviljats sådan ersättning som avses i 4 §, kan Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utan undanröjande av beslutet eller partens samtycke ompröva sitt beslut och avgöra ärendet på nytt.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 27.11.2020

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare